

Slovenski list

Izhaja vsak ponedeljek zjutraj

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/III
Telefon št. 2050, interurban 2050
Rokopisi se ne vračajo

Posameznik št. 1 Din, mesečno, če se sprejema list v upravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. Celoletna naročnina 50 Din, polletna 25 Din, četrtletna 13 Din. Inserati po dogovoru

Uprava: Miklošičeva c. 5 (paviljon)
Poštni ček, račun, Ljubljana 15.179
Telefon šte. 3030

Nedelja v Avstriji potekla mirno.

Dunaj, 29. sept. (»Tel. Slov. Listu.«) Današnji štirje shodi heimwehrovcev na nižjeavstrijskem ozemlju v Stockerau-u pri Dunaju, Mödlingu, Zwettlu in Pöchlarnu, radi katerih je bila pred sestavo Schoberjeve vlade velika bojazen, so potekali popolnoma mirno. Izredno močne varnostne straže, katerim je bilo pri-

pravljeno na pomoč tudi vojaštvo, niso nikjer imele povoda za nastop. Največje je bilo zborovanje v Stockerau-u, katerega se je udeležil tudi nižjeavstrijski deželni glavar, ki se je v svojem nagovoru popolnoma postavil na stran Heimwehra in izjavil, da hoče Heimwehr mirnim potom doseči reformo ustave proti terorju socialnih demokratov. Voditelj Heimwehra

dr. Steidle je v svojem govoru izjavil: V momentu, ko bi se novemu zveznemu kancelerju, katerega Heimwehr sicer pozdravlja, radi odpora socialnih demokratov ne posrečilo izvesti reforme ustave, bo Heimwehr našla primerna sredstva in pota, da bo izvedla spremembo ustave tudi brez socialnih demokratov.

Odkritje spomenika Gregorju Ninskemu

Nj. Vel. kralja zaslopal princ Pavel - Pomemben govor nadškofa dr. Baura.

Split, 29. septembra. (Tel. »Slov. listu.«) Danes se je vršilo slovesno odkritje spomenika Gregorju Ninskemu. Nj. Vel. kralja je zastopal princ Pavel. Navzoči so bili odlični predstavniki državnih in samoupravnih oblasti, znanosti, umetnosti in univerz. Zelo številno je bila zastopana katoliška duhovščina. Pred odkritjem spomenika je imel govor splitski župan dr. Tartaglia, ki je najprej pozdravil princa Pavla, kot zastopnika Nj. Vel. kralja, in nato poudaril, da se bo v zgodovinskem Splitu odkril spomenik Gregorju Ninskemu kot velikemu hrvatskemu prosvetitelju. V svojem nadaljnjem govoru je dr. Tartaglia navajal posamezne zanimivosti iz življenja Gregorja Ninskega, omenil, da je ta kip napravil veliki hrvatski umetnik Ivan Meštrović in dejal, da bo ta kip simbol stoletnega boja hrvatskega naroda na Jadranu. V

tem boju se je hrvatski narod naslanjal na ideje, ki sta jih učila sv. brata Ciril in Metod.

Za njim je govoril zagrebški nadškof dr. Bauer, ki je prišel, da osebno blagoslovi spomenik. Dr. Bauer je navajal zvezo med Gregorjem Ninskim ter njegovim delom in delom velikih slovanskih apostolov bratov sv. Cirila in Metoda, ki sta uvedla pri nas slovansko bogoslužje. Dotaknil se je zgodovine hrvatskega kralja Tomislava in podčrtal, da je bil ravno škof Ninski tisti, ki se je boril za ideje cerkve in naroda ter ima velike zasluge za hrvatski narod. Gregor Ninski ni bil samo velik slovanski prosvetitelj temveč tudi zvest služabnik cerkve in papeža in ga moramo vsporejati z znanimi hrvatskimi prebuditelji, kakor so bili Strossmayer, Levaković, Dobrila, Kasimović i. dr. »Ta spomenik,« tako je končal dr. Bauer, »je potreben, da bo priča naše borbe v prete-

klosti in svetilnik za naše delo v bodočnosti. Spomenik naj bo branitelj visokih idej Gregorja Ninskega, kakor je naš vladar branitelj združene kraljevine SHS. Naj spomenik čuva nad našim Jadranom kot zgled vsem, ki ljubijo našo domovino.«

Po govoru župana dr. Tartaglie in nadškofa dr. Bauera je Nj. Vis. princ Pavel odkril spomenik. Nato so kraj njega položili številne vence; predvsem knez Pavel v imenu Nj. Vel. kralja, zastopniki akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu, srbske književne zdruge v Beogradu, univerze v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani, mesta Zagreba in drugih hrvatskih občin. Poleg tega so razna kulturna in prosvetna društva iz vse države poslala vence. V splitskem gledališču se je vršila zvečer slavnostna predstava na čast kraljevemu zastopniku Nj. Vis. knezu Pavlu.

Šahovski turnir v Rogški Slatini

Rogaška Slatina, 29. sept. (Tel. »Slov. listu.«) Deseto kolo šahovskega turnirja se je odigralo sledeče: Rubinstein premaga v 27 potezah Brinckmanna. Dr. Geiger premaga dr. Singerja v 37 potezah. Rožič Jovanovića v 52 potezah. Flohr Canala v 60 potezah. Przepiorka Grünfelda v 60 potezah (to je prvi poraz Grünfelda). Pirc-Maroczy remi v 48 potezah. König-Sämisch remi v 32 potezah, partija Takacs-Hönliger je bila prekinjena.

Stanje po desetem kolu: Rubinstein vodi s 7½, Maroczy 7, Grünfeld 6½ (1), Sämisch, Flohr 6½, Canal, Pirc, Przepiorka 6, Takacs 5½ (1), Brinckmann 5, Hönliger 4½ (1), dr. Geiger 4 (1), König 3, Rožič 2, dr. Singer 1½, Jovanović 1.

Zakon o učiteljskih

Beograd, 29. sept. (Tel. »Slov. listu.«) Kakor doznavamo se bo zakon o učiteljskih uradno objavil jutri. Zakon predpisuje načelno državna učiteljska. Za šolska posloja bodo morale skrbeti občine, ki bodo od prosvetnega ministrstva dobile v ta namen nekaj podpore. Vzrok, da se zakon še ni objavil, je prezaposlenost državne tiskarne, ki ima z raznimi finančnimi zakoni polne roke dela.

Kongres slovanskih filologov v Pragi

Beograd, 29. sept. (Tel. »Slov. listu.«) Od 6. do 11. oktobra se vrši v Pragi kongres slovanskih filologov, na katerega pridejo poleg slavistov iz slovanskih držav tudi slavisti iz Amerike, Nemčije in Francije. Našo državo bo zastopal univ. profesor dr. Aleksander Belić iz Beograda, tajnik Akad. znanosti Pavle Popović ter univ. profesorja dr. Stepan Kulpatin in Evžen Spetkorski. Od Slovencev gre na kongres dr. Breznik in dr. Vidic, zagrebško univerzo bo zastopal profesor dr. Ilišić. Med ostalimi udeleženci se navajajo še dr. Aleksije Jelačić, dr. Radoslav Grujić ter dr. Vladimir Rozov in gospa iz Skoplja, poleg tega pa še nekateri drugi slavisti.

Novi gojenci intendantske šole

Na podlagi člena 37. naredbe v administrativni šoli, je minister vojne in mornarice sklenil, da se letos sprejme v nižjo šolo intendantske akademije 50 gojencev. Med njimi so sprejeti ti-le Slovenci: podnarednik Mijo Rudež ter kaplari: Jožef Privšek, Rudolf Bogner, Zvonimir Glavan, Franjo Gričar in Stanko Gorjanec.

Nova vlada v Bolgariji

Sofija, 29. sept. AA. »Utro« javlja, da je nedavni sestanek predsednika Ljapčeva in šefa socialistične stranke Hriste Pastuhova, do katerega je došla na željo Ljapčeva, dal povod, da so se v političnih krogih pojavila mnenja o možnosti formiranja nove vlade Ljapčev — Buron — Pastuhov.

Patrijarh Vasilije umrl

Atene, 29. sept. AA. Iz Carigrada poročajo, da je tamkaj umrl patrijarh Ekonske cerkve Vasilije. Vest o njegovi smrti je izzvala v Atenah splošno žalost.

Turčija odpove pogodbo z Bolgarijo

Sofija, 29. sept. AA. »Utro« poroča, da poteče trgovinska pogodba med Bolgarsko in Turčijo 15. marca prihodnjega leta in da je turška vlada sklenila odpovedati pogodbo, o čemer bo obvestila bolgarsko vlado v početku oktobra.

V Avstriji zvišali obresti za vloge

Dunaj, 29. sept. (Tel. »Slov. listu.«) Radi zvišanja avstrijske bančne mere so sedaj tudi dunajske banke zvišale kondicije za 1%. Obrestna mera za hranilne vloge znaša sedaj pri takojšnji odpovedi 5 in ¾ %, pri enomesečni odpovedi 6 in pol %, pri dvomesečni 6 in ¾ odstotka in pri trimesečni odpovedi 7 %.

Provočasno preprečeni komunistični načrti

40 komunistov aretiranih - Komunisti nameravali pošni rop - Na begu ustreljen komunist

Beograd, 29. septembra. (AA) V preiskavi, ki se vodi proti aretiranim komunistom v Beogradu, je bilo ugotovljeno, da so ostanki prejšnjega razbitega komunističnega pokreta, ki so se zbrali in nanovo organizirali. Tekom preiskave se zlasti kaže, da to ni noben idejni niti razredni pokret, temveč samo skupina ljudi, ki so se zbrali na iniciativo komunističnih central v inozemstvu. Oni so delali po navodilih teh central, za kar so dobivali denarne nagrade. Novoformirana komunistična skupina v Beogradu se ni ukoreninila v širših vrstah niti se ni mogla ukoreniniti, ker ni bila zgrajena na razredni podlagi. To je najbolj razvidno iz tega, da so morali prihajati ljudje iz inozemstva, da bi mogli ustvariti vsaj nekaj od onega, kar se je v inozemstvu zahtevalo, ker je v vrstah naših državljanov našla le malo ljudi za tako delo. Ena izmed glavnih nalog novoformirane komunistične skupine je bila zbirati razna obvestila o razmerah v naši državi, pogosto popačena in tendenčna, in da to servira komunistom v inozemstvu, ki so to zato tudi plačali, nadalje, da širijo nezadovoljstvo med državljanji potom raznih letakov in brošur ter da razvne-majo plemensko nestrpljivost in šovinizem

v naši državi, vse seveda na račun onih, ki so plačevali. Ta skupina je pripravljala tudi izvršitev nekih čisto kriminalnih dejanj. Tako je bilo vse pripravljeno in organizirano, da se uropa denar iz pošte št. 2 na železniški postaji in to v času, ko se je nahajal na pošti denar v poslovanju. Za izvršitev tega posla je ta skupina angažirala tudi dva poštna uradnika in sicer Radoslava Ljumovića in Vasilija Čučića. Načrt za izvršitev tega roparskega posla, ki je spadal v program te komunistične skupine, je bil že gotov in po tem načrtu bi se imel največji del denarja razdeliti med člane te skupine, drugi del denarja pa bi imel pripasti kot nagrada Radoslavu Ljumoviću in Vasiliju Čučiću. Vodje te tolpe so tudi pripravili beg imenovanih poštinih uradnikov ter lepo in udobno življenje v Rusiji. Izvršitev tega roba bi se imela izvesti koncem meseca avgusta t. l., vendar pa jo je preprečila pravčasna aretacija te tolpe. Zaradi te zadeve in zaradi drugih protizakonitih akcij, ki jih je ta komunistična skupina izvršila in pripravljala za izvršitev, je bilo aretiranih 40 oseb ter se proti njim vodi preiskava.

Iz rezultatov preiskave je razvidno, da ta pokret ni imel nobenega idejnega obeložja,

temveč je bil to pokret, ki je delal samo za denar, ki je deloma prihajal od inozemske propagande. Po zaslugi naglega in vnetega poslovanja policijskih oblasti je uspelo, da se ta komunistična tolpa, ki je bila plačana iz inozemstva, pravčasno odkrije in izkorenini. — (Centralni presbijo.)

Beograd, 29. septembra. (AA) Med aretiranimi komunisti v Beogradu je bil tudi Bračar Bračanović iz Piperja v Črni gori, ki je v Beogradu živel ilegalno kot češkoslovaški državljani pod imenom Kasper Modraček. Bračanović je, zaslišan 25. t. m., izjavil, da je arhiv tajništva komunistične stranke za Srbijo skril v neki hiši na skrajni periferiji Beograda in sicer na mestu, imenovanem Marinkova bara, da pa ne ve niti za ulico niti za številko hiše, temveč mora osebno pokazati. Dne 27. t. m. je Bračanović odšel v spremstvu policijskih organov, da poišče in pokaže to hišo. Po dolgem iskanju hiše je Bračanović v trenutku, ko so na skrajni periferiji šli proti odprtemu polju, pričel bežati. Policijski organi so ga pozvali, naj se takoj ustavi, česar pa ni storil, temveč je bežal dalje. Policijski organi so za njim streljali in ga ubili. O tem slučaju se vodi preiskava.

Zastrupljen'e z gobami

Maribor, 29. sept. (Tel. »Slov. listu.«) V nedeljo popoldne je šel žagar Ader, stanujoč v Laznici pri Limbušu, s svojo soprogo od doma. Otroci in sicer 7 letna Amalija, 4 letna Ana, 3 letni Franc in 2 letni Stanislav so ostali sami doma. Že tekom dopoldneva so si otroci nabrali gob, ki so jih nato skuhali in pojedli. Nenadoma so se na otrocih jeli kazati znaki zastrupljenja ter so prihiteli sosedji na pomoč. Sprva so jih spravili v Rotarjevo gostilno, kjer se je zbralo veliko ljudi, ki so jim nudili prvo pomoč, nato pa so telefonično poklicali tukajšnji rešilni oddelek, ki je otroke prepešal v bolnico. Trem otrokom gre že na bolje, pri sedemletni Amaliji pa so nastopile posledice težje narave, vendar tudi pri njej ni pričakovati najhujšega.

Dunajska vremenska napoved: Lepo jesensko vreme bo trajalo danes.

Zborovan'e državnih uradnikov

Skopje, 29. sept. (Tel. »Slov. listu.«) Danes dopoldne ob enajstih se je v poštne domu otvoril 10. kongres državnih uradnikov in uslužbencev iz vse kraljevine. Iz Ljubljane se je kongresa udeležil okrajni glavar, dvorni svetnik dr. Florjančič. Kongres je poslal udanostni brzojav Nj. V. kralju. Nato so sledila poročila o mednarodni uradniški zvezi, o uradnem glasilniku in o reviziji uradniškega računa.

Zahteve manufakturistov

Novi Sad, 29. sept. (Tel. »Slov. listu.«) Danes se je v palači novosadske produktne in efektne borze vršil kongres trgovcev manufakturne in tekstilne stroke, na katerem so bili zastopniki iz vse države. Ministru za trgovino in industrijo so zborovalci poslali resolucije. Najvažnejša točka dnevnega reda je

Samomor kmetskega fant

Maribor, 29. sept. (Tel. »Slov. listu.«) Že danes zjutraj so se po Mariboru razširile vesti o samomoru, ki ga je izvršil pri Sv. Petru pri Mariboru neki posestniški sin. Toda šele okoli poldneva so se zvedeli točnejši podatki, da gre namreč za samomor posestniškega sina Jožefa Likovec. V noči od sobote na nedeljo je nenadoma počil strel na podstrešju Likovčeve hiše. Ko so domačini slišali strel, so hiteli na podstrežje in našli Likovca mrtvega. S strelom v srce je napravil konec svojemu življenju. Podrobnosti in vzroka, ki je privedel Likovca do obupnega dejanja, ko to poročamo, še nismo mogli zvedeti.

Lesene hiše

Znano je, da je največje bogastvo Slovenije njen les. To bogastvo nima za nas samo stvarne vrednosti, ampak tudi znatno ideelno vrednost, ker je znalen del tega bogastva v narodnih rokah. Zato pa je treba tem bolj paziti, da nam to bogastvo ne skopni v rokah, ampak da izviramo iz njega čim več koristi.

Dandanes prodaja Slovenija večino svojega lesa neobdelanega v tuje kraje. To je škoda, ki se pa ne da popraviti čez noč. Lepi začetki naše domače lesne obrti in industrije pa opravljajo upanje, da bomo prodajali v poglednem času znatno večje količine obdelanega in predelanega lesa v tujino kakor pa danes, tako da bodo imeli domačini tudi pri predelavi svoj zaslužek.

Konkurenca z deželami, ki imajo že visoko razvito lesno industrijo, pa je za nas začetnik, ki se ne da popraviti čez noč. Lepi začetki naše domače lesne obrti in industrije pa opravljajo upanje, da bomo prodajali v poglednem času znatno večje količine obdelanega in predelanega lesa v tujino kakor pa danes, tako da bodo imeli domačini tudi pri predelavi svoj zaslužek.

V tem oziru se odpira slovenskim lesnim producentom in lesnim obrtnikom še jako široko polje. V prvi vrsti mislimo tu na razne zgradbe iz lesa, ki so pri nas v najnovejšem času prišle že skoro ob ves kredit, dočim jih v deželah, kjer vlada naravnost pomanjkanje lesa, kar forsirajo.

Kdor je imel priložnost potovati po Nemčiji in kdor se ni ustavljal le po velikih mestih, ampak ga je zaneslo tudi nekoliko na deželo, je gotovo videl vsepovsod jako velike naselbine, a vse iz lesa. V najnovejšem času se pojavljajo lesene zgradbe tudi v okolici velikih mest, čeprav je ravno tam opeke in cementa na razpolago več kot dovolj. To so znane »weekend-hiše« in hišice, kjer pa ljudje ne prebivajo le po dva dni v tednu, ampak stalno. V alpskih pokrajinah, kamor spada tudi naša Slovenija, so pa lesene kmečke hiše naravnost tipične, čeprav je v alpskih deželah kamenja in peska in apna dovolj na razpolago. Znano je, da dočakajo solidne lesene hiše v Alpah kljub vsem vremenskim neprilikam jako visoko starost, kar dokazujejo v les-vre-zane letnice.

Nekdanji alpski prebivalci gotovo niso gradili svojih lesenih hiš brez tehničnih vzrokov in tudi ne brez vsakega izkustva. Les je zelo odporen proti vlagi, je prožen in »diha«. Pozimi je najbolj topla lesena hiša. Takih dobrih lastnosti lesa bi lahko še našli mnogo. Kljub temu pa so izpodrinili lesene stavbe v najnovejšem času opeka, kamen in cement, menda v prvi vrsti zaradi bojazni ljudi pred požari, čeprav se z lesom glede obdržavanja toplote, »dihanja« in tudi glede trpežnosti vsak drugi gradbeni material težko meri.

Strah pred ognjem pa dandanes ni več tako utemeljen, kakor je bil nekdanj. Danes ima skoro že vsaka vas svoj vodovod in svoje gasilno društvo z motorno brizgalno. Potem znamo dandanes les napraviti skoro negorljiv. Obdelovanje in predelovanje gradbenega lesa je sploh tako napredovalo, da les kot gradbeni material vedno bolj pridobiva na veljavi in ta napredek je bil tudi merodajen, da so že v mnogih nemških mestih (n. pr. v Celovcu) temeljito izpremenili stare stavbene določbe na korist lesa, ki je bil prej ravno zaradi nevarnosti ognja docela prepovedan.

S tem, da novi stavbeni redi v Avstriji in v Nemčiji in mogoče tudi drugod zopet dovoljujejo les kot gradbeni material, so dosegli, da se je začela povsod jako lepo razvijati lesna gradbena obrt. V okviru avstrijske Zveze industrijev se je ustanovilo celo posebno združenje lesnih industrijev za lesene zgradbe, ki študira z najmodernejšimi pomočmi vsakovrstne lastnosti raznih lesenih sort. Poseben študijski zavod je natančno preiskal in še preiskuje, kdaj je treba les za zgradbe sekati, kako ga je treba obdelati in kako hraniti itd., da odgovarja vsem potrebam na trpežnost, na ohranitev toplote in na higieno in snago. Na podlagi teh znanstvenih raziskovanj je bilo mogoče ustvariti posebne tipe za lesene zgradbe, kar je seveda zgradbe iz lesa silno pocenilo napram opeki in cementu.

Kaj pomeni ta napredek za omlinjenje stanovanjske mizerije, je jasno na prvi pogled. Dobro stanovanje je podlaga vse higijene in v veliki meri tudi morale. Nova gradbena lesna industrija pa ima poleg tega še ogromen narodno-gospodarski pomen, ker omogoča dobro vnovčenje domačega lesa doma in s tem odpira domačinom nove vire zaslužka.

Pri nas v tem oziru še ni videti nobenega napredka. Naši mestni stavbeni redi so ostali, kakršni so, in se nič ne menijo za to, kar se godi v naši neposredni bližini. Do Celovca in do Dunaja pa vendar ni tako daleč in taka pot bi se prav gotovo izplačala. Seveda, lastniki opekarn in upravniki svečnic ali kečjskih družb za cement bi gotovo godrnjali in se upirali za nje neprijetnim novotarijam, toda interes skoro cele Slovenije mora biti vendarle večji kakor koristi nekaj malo oseb, in če so še tako vplivne. Zato bo treba tudi glede lesa in njegove moderne uporabe za stavbe pogledati nekoliko preko meje in se učiti, kar našemu gospodarstvu gotovo ne bo v škodo. Tudi pri nas bo mogoče pripravljati les za stavbe po izkušnjah moderne lesne tehnike in tudi pri nas se bodo dali ustvariti stavbeni tipi, ki bodo marsikomu pomagali do skromnega lastnega doma, samo resne volje in nekaj odločnosti in podjetnosti bo treba.

Novosadska vremenska napoved. Večerna jasno po vsej državi. Slabotni vetrovi v vzhodnem kvadrantu. Temperatura bo še nadalje padala.

Svetovaclavske slavnosti v Pragi

Praga, 29. sept. (Tel. »Slov. listu«.) Na današnji tretji dan svetovaclavskih slavnosti so prenesli relikvije sv. Vavla v Hradčina na Višehrad, kjer so bile izpostavljene do popoldne. Popoldne se je začel v praški reprezentacijski hiši mednarodni kongres katoliške mladine in občni zbor organizacije katoliških intelektualcev.

Višek slavnosti pa je bil vsekakor veliki spreved z relikvijami sv. Vavla iz višehradске cerkve v Hradčini. Toliko lepote in cerkvenega sijaja je Praga le redkokdaj videla. Spreved se je delil v dve skupini, posvetno in duhovniško. Na čelu je korakala skupina mladine v narodnih nošah iz Podkarpatske Rusije, Slovaške, Moravske, Slezije in Češke. Nato je sledila vojaška častna straža, za katero se peljali na topovski lafeti čladi, meč in oklep sv. Vavla. Potem so se v nepretrdni vrsti razvili legijonarji, kmetjska ko-

njenica, brezštevne skupine žensk v vseh mogočih narodnih nošah, domača in inozemska moška in ženska društva, krščanski kmetje na konjih in peš, nato skupina legijonarjev s češko zastavo kronanja, morje zastav s slikami sv. Vavla, marijanske kongregacije in razni ženski redi. Dalje so sledili redovniki in duhovščina. Na pozlačeni nosilnici so člani kapitla nosili pozlačeno skrinjo z lobanjo sv. Vavla, okrašeno z diademom. Za njo je šla duhovščina višehradskega in šentvidskega kapitla, zastopniki vseučilišča s pedeli in posvetni dostojanstveniki. Spreved so zaključili telovadci na konjih in policijska konjenica, za njimi pa nepregledna množica ljudstva. Pred škofjsko palačo je pričakoval spreved, ki je trajal dve uri, nadškof dr. Kordač z drugimi nadškofi in škofi, ki so potem relikvije prenesli zopet nazaj v cerkev sv. Vida, kjer je bil blagoslov.

Tajne sile v Bolgariji na delu

Sofija, 29. sept. (Tel. »Slov. listu«.) Tudi kajnja policija je pred par dnevi dobila obvestilo, da se je tolpi sedmih emigrantov pod vodstvom nevarnega roparja Uzunova posrečilo prekorčiti bolgarsko mejo in priti v notranjost Bolgarske. Včeraj se je posrečilo zalotiti enega člana te tolpe na poti v Varno. Pri zaslišanju je aretiranec priznal, da je njegova tolpa nameravala včeraj popoldne izvršiti napad na varniški brzdovlak, v katerem se je vozil tudi prometni minister Maždarov. Vlak so še pravočasno ustavili pri postaji Červenbereng. Poslali so naprej lokomotivo, ki je brez ne-

zgode prevozila ogroženo progo. Policija smatra, da je tolpa radi aretacije njenega člana napad opustila. Policija in vojaštvo zasleduje tolpo in upajo, da jo bodo dobili.

Sofija, 29. sept. AA. »Zora« poroča, da je bil v pretekli noči ob 11.30 v ulici Dunav umorjen tovarnar čevljev Mojzes Kohen. Ustrelili sta ga dve neznani osebi. Pri umorjencu so našli v listnici njegove listine in 9500 levov. Očividci izpovedujejo, da je eden izmed napadalcev v trenutku, ko je streljal na Koen, zaklical: cvo ti. Domnevajo, da je bil umor izvršen iz osvete ali pa iz političnih razlogov.

Tast ustrelil svojega zela

Belgrad, 29. septembra. Strašen zločin je bil izvršen pred včerajšnjim v Indiji. Tam je bil ubit Živko Nikolić, rezervni častnik in ekonom, ki je bil znan kot pošten človek. Živko Nikolić je bil popoldne na sejmu, kjer se je v družbi svojih prijateljev zabaval v šotoru za pijačo. Mimo je prišel njegov tast Joca Savić, ki je ostro pogledal Nikolića ter mu nekaj zašepetal na ušesa. Nikolić je bil potem še bolj vesel. Popoldne se je Nikolić vrnil domov. Kaj se je dogodilo doma pred ubojem, ni znano. V prepiru je Joca Savić ustrelil petkrat v Nikolića in ga zadel trikrat v trebuh, enkrat v glavo in enkrat v desno nogo. Ni-

kolića so napol mrtvega prepeljali v sanatorij, kjer je kmalu umrl radi velike izgube krvi. Truplo so prepeljali v novosadsko bolnišnico na obdukcijo.

Do zločina je prišlo radi tega, ker je na domu Živko Nikolića stalno vladal prepir. Živko se je vedno prepiral s svojo ženo in v takem prepiru ga je tast tudi ubil. Najbrže gre pri vsej stvari za premišljen umor, kajaj Joca Savić je ubil Nikolića z njegovim lastnim revolverjem, ki si ga je tri dni poprej prilačil. Joca Savić je bil takoj po zločinu aretiran in izročen državnemu pravdnistvu v Sremski Mitrovici.

Krvava bitka med razbojniki in orožniki

Ivanjica, 29. sept. (Tel. »Slov. listu«.) Razbojniška tolpa je skupno z zloglasnim hajdukom Milanom Tomičem iz vasi Muskovicke iz zasede napadla orožniško četo med Vučkovici in Liso. Orožniki so začeli streljati ter se je med njimi in razbojniki razvila krvava

bitka. Prebivalstvo se je s kraja zelo razburilo, ko pa so kmetje zvedeli, za kaj pravzaprav gre, so prišli takoj na pomoč orožnikom. Od hajdukov je bil Velimir Soldatović ubit, ostali pa so zbežali. Orožništvo razbojniko energično zasleduje.

Dogodki tedna

V sredo, 25. t. m., so zaključili X. plenarno sejo Društva narodov v Zenevi. To zasedanje je bilo posebno obeleženo po mirovnih govorih Macdonalda in Brianda ter po energičnem nastopu lorda Cecilja za omejitve oboroževanja, zlasti pa za znižanje zaloga vojnega materiala. Od Brianda sročena misel Združenih evropskih držav so sedaj živahno obravnavajo po časopisju in se poudarja posebno potreba gospodarskega sodelovanja, dočim za politično federacijo evropskih držav čas še ni zrel. Volja za mir in sporazum med evropskimi državami pa zelo napreduje in odnosi med Francijo in Nemčijo so čedalje boljše. Najvažnejši korak k ugotovitvi trajnega miru ne samo v Evropi, ampak na celim svetu pa je sporazum, ki se je sklenil med Anglijo in Zedinjenimi državami Severne Amerike, da se ne bosta druga proti drugi na morju oboroževali. Ostale pomorske velesile, Francija, Italija in Japan bodo morale isto tako pristopiti k tej konvenciji, ki vprašanje vojnih sil na morju ureja po splošnem sporazumu. Sploh bo angleško-ameriško sodelovanje v vseh velikih vprašanjih imelo odločilen vpliv na politiko vsega sveta.

Močno mirovno razpoloženje vseh velikih držav je vplivalo tudi na razmere v Avstriji, kjer so se heilmehrovi zadnje čase resno pripravljali na državni udar, da strejo terorizem dunajske socialne demokracije, ki ga meščansko in kmetijsko ljudstvo, pa tudi precejšen del delavskega samega čedalje težje prenaša. Ker bi se pa to spričo močnega odpora socialistov ne moglo zgoditi brez prelivanja krvi in bi notranji nemiri v Avstriji razburili tako njene sosedje kakor vso ostalo Evropo, so dale velesile avstrijskim političnim in gospodarskim krogom jasno razumeti, da krvavega prevrata v Avstriji ne bodo trpele. Zato so se vsi razsodni ljudje odločili za mirno in parlamentarno reformo ustave, ki naj bi ojačala moč vlade napram strankam in samovoljni ulice ter ščitila deželo pred hegemonijo Dunaja, pa preprečila razredno diktaturo. Dosedanji zvezni kanceler Streeruwitz je v sredo 25. t. m. odstopil in napravil mesto dunajskemu policijskemu predsedniku, energičnemu Schoberju, ki je kot zvezni kanceler tudi

že sestavil novo vlado. Schober si je postavil kot nalogo, da za vsako ceno vzdrži mir in red, da prepreči vsakršen puč ter da izvede reformno ustavo.

Na Češkoslovaškem se je zaradi nelojalnosti agrarne stranke napram ljudski stranki dosedanja vladna koalicija razbila in so razpisane nove volitve 27. oktobra. Medtem pa se vršijo v Pragi oficijelne svetovaclavske slavnosti v največjem stilu ter se jasno izpričuje ogromna vloga katoličanstva v kulturnem razvoju in dvigu Češkoslovaške ter njeni zgodovinski poziciji v svetu. Zato je izredno pomenljivo, da je ob tej priliki predsednik Masaryk bil odlikovan z najvišjim redom, ki ga podeljuje poveljnik katoliške cerkve, papež — z velikim križem reda Svetega Groba.

V zunanji politiki naše države je beležiti fakt, da so se zopet začela pogajanja z Bolgarijo, da se vendar enkrat nehajo obmejni incidenti in ustvari atmosfera, ki bi bila ugodna za začetek resničnega in trajnega prijateljstva med obema državama. Seveda bo moral Bolgarija zatreti zločinsko propagando makedonstvujuščih, ki je glavna zapreka dobrih odnosov.

Kar se notranje politike tiče, se po zakonitvi srednješolskega zakona pričakuje kmalu uzakonitev zakona o osnovnih in o meščanskih šolah. Pripravlja se gozdni zakon, konkurzni zakon in zakon o prisilni poravnavi izven konkurza. Podpisan pa je že zakon o šolskih učbenikih, ki so postali odslej izključni monopol države. — Sicer je najbolj važna novica, da je glavna skupščina radičevske Hrvatske seljačke zadrugne banke sklenila banko likvidirati. Na skupščini je prišlo do hudih spopadov med seljaki in upravnimi odborniki, ki so vsi bivši voditelji Radičeve stranke. Sivar pomeni pa za radičevstvo brez dvoma zelo hud udarec.

Družba „Ilija“ - Dunajska c. 46

Trbovelski premog
Šlezki premog
Koks za industrijo in kovače
Koks za centralne kurjave
Ogije prvo v najboljši kvaliteti
Telefon 2820

Ljubljanska nedeljska kronika

Nočno lekarniško službo imajo drevi: Mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4 in Mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20.

Ibnova drama »Strahovi« se ponovi danes v ponedeljek zvečer ob 20 v ljubljanski drami in sicer za abonente reda A. Zasedba ista kakor pri prvi vpriporitvi minolo sredo.

Prvo, kar je kronist včeraj opazil v Ljubljani, je bilo to, da se je prav mnogo ljubljancev že odločilo v suknje in plašče, kljub temu, da je sijalo solnce ves dan. Ljubljanci so včerajšjo krasno nedeljo temeljito izrabili, dobro vedo, da nemara že prihodnjo nedeljo ne bo nič z izleti. Zato so bila včeraj prežena v promet prav vsa vozila, kolikor jih promore Ljubljana, od nabito polnih vlakov in do zadnjega kotlička prenapolnjenih avtobusov, pa do navadnih koles, vse je bilo na cesti. Ostali ljubljanci, ki si radi visokega datuma v mesecu niso mogli privoščiti izleta, so jo pa mahili na Rožnik in Golovec. Tam zori sedaj kostanj in zato sta bila oba hriba včeraj polna nabiralcev tega zlatnega sadu. Samo malo več obzirnosti bi svetovali tem nabiralcem, zlasti mladini. Nihče nima nič proti temu, da se pobira kostanj, toda grd vandalizem je, če pri tem nabiralci trgajo in lomijo cele veje z dreves. Če bo šlo tako dalje, kakor se je pričelo sedaj, se znamo ljubljanski lepega dne znajti v poljažu, da bomo imeli mesto senenatih gozdov v okolici le gola, okleščena debla.

Predzadnji dan v mesecu se je poznal tudi v policijski kroniki. Samo dva pilanca sta bila aretirana radi nedostojnosti, ovaden pa radi kajenja nočnega miru ali podobnega prestopka ni bil nihče. Za nedeljo je to nenavaden slučaj.

V noči od sobote na nedeljo se je pripetil na periferiji Ljubljane večji vlom. Na križišču ceste v Zelenu j mo in Ljubljanske ulice je stružnik ob pol dveh ponoči ugotovil, da je bilo vlomljeno v barako trafike Frančiške Smonove. Neznani tat je z zidarsko klanfo odtrgal iz zadnje stene barake tri deske in se splizal skozi odprtino v barako ter jo vso izplenil. Zjutraj je Smonova ugotovila, da je izginilo 60 zavojčkov tobaka Neretva, Morava, Zeta in Sava, nekaj tobaka za pipo, dve škatli Zeta cigaret, cigare, cigaretne papirke, pisalni papir, piškoti, salama, bonboni, kruh ter pet steklenic Chabesa. Smonova, revna vдова s Sela, trpi okrog 700 Din škode in je ta vlom zanjo hud udarec.

Drug vlom je bil izvršen v jedilno shrambo strojevodnje Antona Sluge na Viju 75. Vlomilec se je zanimal, kaj je v raznih zapčatenih steklenicah, toda bil je razočaran: bilo je le vkuhanu sočivje. Nekaj pa je tat le odnesel, tako, da trpi Sluga okrog 300 Din škode.

Tesarju Jakobu Janševcu je bilo izpred konzuma v Zvezdi ukradeno kolo, vredno 1600 Din. Kolo je bilo znamke Oren. Delavcu Francu Maru je bil v Cerkveni ulici ukraden s kolesa zavoj perila, vredn 300 Din.

Prijavljena sta tudi dva karambola. Hlopec P. K. iz Krakovega je na Miru s težkim vozom stri kolo delovodje Konrada Salside, ki je okodovan za približno 400 Din. Ko so hlapca vprašali, kdo bo plačal škodo, se je ta drzno odrezal: »Plačal jo bo sv. Duh!«

Aretacije so bile izvršene štiri: poleg dveh pijancev je bil aretiran še neki nasilnež in neko mlado dekle radi tatvine žepne ure. Ostalih prestopkov skoraj ni, če izvzamemo en slučaj izvajanja vojaške straže in dvanaesti cestnopolicijskih prestopkov.

Mariborska nedelja

Predvsem v znamenju otvoritve nove sezone kulturnega dela smo obhajali danes praznik sv. Mihaela. Krščanska ženska zveza je otvorila v bivšem mesincom kinu vrsto svojih letošnjih kulturnih prireditvev s skriptičnim predavanjem gosp. ravnatelja dr. Mirta »O življenju sv. Cirila in Metoda«. V Omladinskem domu pa se je vršila otvoritvena svečanost v letošnji sezoni kulturnega dela Katoliške omladine. Bogat spredek, ki je obsegal razne dramske, glasbene in deklamacijske točke, je splošno ugajal. V središču cele prireditve pa je bila programatična beseda voditelja katoliške omladine, predanaša z zanesom ter prepajena z duhom ljubezni do dela po programu katoliške akcije. Množica Mariborčanov se je ob večernih urah znela pred umenskim kinom, kjer se je za uvod v filmsko sezono 1929-30 predvajal kulturni film Prosvetne zvezte »Sestra Marija«.

Pa tudi po drugih tih so šla nedeljska mariborska polja. Redki in vse redkejši so, ki se ob nedeljah podijo po raznih pohorskih in kozjakih pisninskih postojankah. Vse manj jih je, ki vstopajo v rani uri na koroški vlak. Zato pa je nedeljska pozornost Mariborčanov uravnana v tej prehodni dobi drugim turističnim živahnega udejstvovanja. Promenada narasla — za mladino; predigratvenji izleti v okoljske vinograde — za tiste, ki jih imajo, pa tudi za druge, ki tuke poznajo; v nadomestilo pa so nazadnje dobre tudi množične in posebno Mariboru priljubljene vsinske tigravce, kakor so jih danes na 19. pobinkočno nedeljo priredili naši vrli postarji pri Reibenskuhu v Pobrežju; pekrski gasilci in pa katoliško pevsko društvo »Luna« pri Vombetu. Take so mariborske jesenske nedelje, če jih obseva žar in toplota solnčnih pramenov.

Sredi takega nedeljskega vrvenja pa je zbudil nemalo pozornost neki K., ki je v znak protesta stal cel dve uri na voglu Gosposke ulice in Glavne trga — na prednji strani je visela lepka, na kateri je bila napisana njegova pogodba z nekim tukajšnjim stavbnim podjetjem, kjer je bil uslužben, in v kateri se predvideva enomesečni odpovedni rok. Spodaj pa besedilo odpovedi, ki se glasi na 14-dnevni odpovedni rok.

V policijskih bukah je danes kar mrgolelo najraznovrstnejših slučajev, ki spadajo v običajni policijski drobiž. Omembe vreden je vlom v gostilno »Pri Skornec« na Vodnikovem trgu, kjer so ponoči rokovnjači udri s ponarejenim ključem v gostilniške prostore, prelaknili razne predale, pobrali iz njih kar je bilo še cigarete, razen tega pa je z nemi vred vzela noč tudi 760 dinarjev. — Obiluje pa v posebni meri beležnica nedeljskih spopadov ter fizičnih obračunov. 42-letni trg. pomočnik jo je za na vse zgodaj t. j. ob 1 skupil pri nekem preplepu in je moral iskati pomoč pri reševalnem oddelku. Ko pa se je že lelo svitati, je v neki gostilni pri sv. Petru zopet tekla kri. Zrjev je postal pri tem 34-letni voznik Anton Hrk iz Sv. Petra, ki je dobil težke rane na čelu in zadnjem delu glave. Težko ranjenega je reševalni avto prepeljal v bolnico. Razen tega je moral reševalni oddelk intervenirati še v več slučajih. 42-letni oskrbnik Lenart Divjak iz Jareninskega dola je padel z drvečega avtomobila in se pri padcu težko poškodoval na glavi. Na Koroški cesti se je ob epileptičnem napadu zrušil zabnik Anton Kobek. V Limbušu pa se je 31-letni soprogi strjevodje tako nesrečno spodrsnilo, da si je pri padcu zlomila desno nogo. V vseh omenjenih slučajih je posredovala tukajšnja reševalna postaja.

Macdonaldova pot v Ameriko

London, 29. sept. (Tel. »Slov. Listu.«) Radi goste megle se je odhod »Berengarije« iz Southampton v Ameriko zavlekel za dve uri. Na krovu se nahajajo angleški ministrski predsednik Macdonald, ki je prišel na ladjo že zelo zgodaj. Poslovil se je od svojega sina in mlajše hčerke, dočim ga starejša hčerka Izabela spremlja na potu v Ameriko.

Manifest na delavsko stranko.

London, 29. sept. (Tel. »Slov. Listu.«) Macdonald je pred svojim odpotovanjem v Ameriko izdal na delavsko stranko, ki zboruje v ponedeljek v Brightonu, manifest, v katerem naglašja, da je treba sedaj po sijajnih zunanje-političnih uspehih delavske vlade v Haagu, Ženevi in v vprašanju razorožitve na morju odločno stremeti po demokratičnem napredku na domači fronti. V zimskem zasedanju parlamenta se bo treba lotiti stanovanjskega vprašanja, reforme socialnega zavarovanja, skrbstva za brezposelne in reforme reakcionarnih organizacij, uvedenih po konservativcih, kakor tudi poskusiti, da se montanska industrija, ki je zašla v motvirje, zopet spravi na zdrava tla.

Venizelos v Berlinu

Atene, 29. sept. (Tel. »Slov. Listu.«) Včeraj zvečer se je grški ministrski predsednik Venizelos v spremstvu svoje soproge odpeljal iz Pariza v Berlin. S tem bo dana prilika, da se ugotovijo prijateljski odnosi med Nemčijo in Grčijo, ki postajajo vedno toplejši. Nemčija je največje odjemalec grškega tobaka, ki se uvaža v vedno večji meri. Venizelos bo z nemškimi državniki govoril v prvi vrsti o gospodarskih vprašanjih, pred vsem o uvozu tobaka. Splošno vlada mnenje, da bo ta, po vojni prvi sestanek med nemškimi in grškimi državniki rodil najboljše uspehe.

Izhod Bolgarske na morje

Sofija, 29. sept. AA. »Utro« objavlja razgovor grškega delegata na parlamentarni trgovski konferenci v Berlinu Kafandarisa s svojim dopisnikom. Kafandarisa je med ostalim dejal: Vprašanje izhoda Bolgarske na Egejsko morje je urejeno z mirovno pogodbo. Mi smo pripravljeni dati Bolgarski gospodarski izhod na morje, ne moremo se pa zadovoljiti z njeno željo po svobodnem teritorialnem izhodu. Kar se tiče vprašanja vzhodnih reparacij, je življenjskega pomena za Grško, ki mora dobiti svojo kvoto po Youngovem načrtu. V kolikor se to tiče Bolgarske, spada v pristojnost Venizelosa, ki se sedaj bavi s tem vprašanjem.

Sneg v Bolgariji

Sofija, 29. sept. AA. »Utro« poroča, da je po vsej Bolgariji naglo padla temperatura in da je na Piricu, Rodopih, Rilu in Balkanu ponovno zapadel sneg. V mnogih krajih je padala tudi toča.

Na jahti okrog sveta

Pariz, 29. sept. (Tel. »Slov. Listu.«) Včeraj zvečer je torpedni rušilec 315 po Seini pripeljal v Pariz jahto Allana Gerbaulta, ki je z jahto potoval okoli sveta. Zasedala se je v bližini Place de la Concorde, kjer je »puščavnik oceanov« pozdravljala številna množica ljudstva. Popoldne je Gerbault odšel v mornariško ministrstvo, kjer sta ga v odsotnosti ministra sprejela dva podadmirala, katera sta potem Gerbaultu vrnila poset na njegovi jahti.

Med tednom

Sedeli smo v ljubljanski Zvezdi prav ob robu Kongresnega trga, kamor smo si prinesli klop iz drevedna, da nas je gredo ljubo sonce — sonce mora biti vedno ljubo, sicer ni sonce — in nam podilo stare prehlade iz nog v rame in nazaj. Bili smo štirje modrijani skupaj, ki smo izpod globoko na čelo potisnjenih klobukov gledali tja daleč v Vegovo ulico.

Tam na koncu Vegove ulice je stalo precej ljudi. Iz daljave je bilo videti, da eni delajo, drugi jih pa gledajo. Mi smo pa oboje gledali, kar je vsekakor prijetnejše kakor pa delati. Dolgo smo gledali tisti kup ljudi in molčali. Nazadnje se je pa le eden oglasil: »Prav treba je vsega tega! Hise naj bi zidali, hise, da bi človek dobil stanovanje. Čemu pa bo sponenik? Ljudi pa nič koliko, ki komaj čakajo na službo, stanovanje in podporo. Pa kar nič ni, da bi si revež privoščil včasih vsaj osminko dalmatince. Taki mestni očetje — nak...«

»Pa kakšen sponenik!« se je odhrknil drugi in si popravil klobuk. »Kaj pa naj mi v Ljubljani z Napoleonom? Ali je bil mar ljubljanski župan? Ali smo mi Francozi? Pa pravijo, da bodo postavili tak sponenik, ki ga bo samo steber. Ali se to spodobijo za cesarja? Napoleon je bil pa cesar, čeprav samo francoski, in vojvoda je bil in tak mora jahati na konju in sabljo držati v roki kakor Jelačić v Zagrebu. Konj se mora pa vzpenjati, tako da stoji samo na zadnjih nogah, da je kaj figure. Ob straneh bi morali postaviti francoske grenadirje ali pa kanon na polomljenem kolesu. Tako bi bilo že nekaj respektu pred cesarjem, ne pa tak-le steber, kakor bi ga hoteli obestiti. Saj pravim, ljudje so trapasti, oni na magistratu pa menda tudi, da nič ne vidijo in ne slišijo.«

Tako smo modrovali mi štirje modrijani še dolgo, dokler se nismo počasi razšli: eden »pod Skalco« pri Križankah, drugi k »Panju«, dva sva jo pa mahnila v Sisko. Zadovoljni smo bili vsi, ker smo si med seboj povedali, kakšni bedaki so drugi.

Sport

Plevalno prvenstvo srednjih šol

Vkljub pozni sezoni so se včeraj vršile v kopališču Ilirije plavalne tekme srednješolcev. Predvsem so tekmovali med seboj člani naših športnih klubov — dijaki za prvenstvo svojih zavodov. Od zadnjih tekem pa do včeraj se je pokazal velik napredek našega plavalnega športa. To velja zlasti še za one plavalce, ki so imeli priliko trenirati še pod vodstvom trenerja Ilirije. Najbolj viden je napredek naše ženske mladine. Dosežena sta bila na dveh pregoh rezultata boljša od obstoječih državnih rekordov. Tudi obisk prireditve je bil dober.

Končno stanje točk:

1. I. dr. gimnazija	131 točk.
2. Ženska realna gimnazija	104 „
3. III. dr. gimnazija	98 „
4. Realka	58 „
5. Trg. akademija	14 „
6. Tehnična srednja šola	8 „
7. II. dr. gimnazija	5 „

Hazena

Maribor: Ilirija 17:6 (9:4).

Prva jesenska prvenstvena hazena tekma je končala z nepričakovano visoko zmago družine državnega prvaka. V celoti je mariborska družina podala bolj skupno in smiselno igranje. Glavna opora družine je izborna branilka, ki je s svojo igro v drugem polčasu zadivila. Družina Ilirije ni podala pričakovane igre. Napad je še najboljši del družine, a zamudilo se je na dosti lepih prilik z odklepanjem v streljanju. V polju sta si bili družini enakovredni in je rezultat po poteku igre veliko previsoko izražen. Tekmo je sodil g. Sancin prav dobro.

Nogomet

Ilirija: Svoboda 5:2 (3:0).

Ta prvenstvena tekma Ilirije z najmlajšim prvotnim klubom bi kmalu prinesla presenečenje. Ilirija je z izjemno vratarja in levo krila nastopila v isti postavi kakor prošlo nedeljo. Svoboda je zaigrala dobro in bo to moštvo, ako bo ostalo v tej formi v prvenstvu resno ostražalo vodilne klube. — Ilirija rez.: Svoboda rez. 5:2 (1:1).

Primorje: Jadran 6:1. Primorje je v Jadranu naletelo na protivnika, ki je zaigral zelo pošteno. Svoje premoči Primorje ni moglo dočeti izkoristiti, streljalo se je veliko premalo. — Primorje rez.: Jadran rez. 4:1.

Slovan: Reka 7:2 (4:2). Moštvo Slovana, ki je v prošli sezoni doseglo najboljši rezultat proti Primorju, se za to prvenstveno sezono ni dosti pripravilo. Vsem igralcem se pozna pomanjkanje

treninga. Reka je podala lepo kombinacijsko igro, podlegla je pa temu, ki ga je sama forsirala.

Natakar: Krakovo 3:1. Agilni Natakar je zaslužno premagal Krakovčane.

Mariborski sport

Nogometna tekma SK Rapid: SK Svoboda se je končala z 10:0 (6:0). Jesenska nogometna tekma mariborskega okrožja se je začela s tekmo Rapid: Svoboda. Svoboda v današnji sestavi, v kateri je nastopilo samo 8 igralcev, število, ki se je šele v 12 minuti zvišalo na 9, ni resen nasprotnik. Ker takšne tekme nimajo absolutno nikakega športnega pomena in se niti ne morejo smatrati za trening bi bilo boljše, da bi sploh odpadle. Klub, ki razpolaga z 9 verificiranimi igralci, naj prej organizira svojo sekcijo in potem nastopi v prvenstveni tekmi. Sodil je Fischer precej ležerno.

Prvenstvena tekma SK Maribor rez.: SK Železnikar rez. je končala s 4:3 (2:1) ter znači zaslužno zmago tehniško boljšega moštva »Maribora«. Sodil je Nemec dobro.

Druga prvenstvena tekma SK Maribor: SK Železnikar je končala s 4:2 (1:0). Tudi v tej tekmi je »Maribor« zmago zaslužil. Klub ostri igri je bila tekma fair: Gospod Frankelj je bil strog in objektivni sodnik. »Maribor« je nastopil v obični postavi in je podal lepo igro. Obrambni trio je v vsakem oziru zadovoljil in ga radi dobljenih golov ne zadene nikaka krivda. Krilska vrsta je bila v obrambnem in v napadalnem oziru na mestu. Napad je lepo in smiselno kombiniral in tudi precej streljal. Posebno omenjamo vzorno igro Bertoncija. »Železnikar« je postavil požrtvovalno moštvo. Obrambni trio je bil dober, vendar ne vedno dober rafiniran napadom »Mariborovim«. V krilski vrsti je bil pri obrambi in napadu dober edino Frančez. Za »Maribor« je zabil 2 gola Bertoncij, po 1 pa Koren in Nežar, za »Železnikar« pa oba gola Bačnik.

Inozemski sport

Atletsko tekme v Atenah.

Atene, 29. septembra. (AA) Danes je bil zadnji dan tekem med balkanskimi atletskimi društvi. Tekmom je prisostvovalo nad 50 tisoč gledalcev. Pri tekmi v teku na 400 m sta došla kot prvi in drugi na cilj Grka, kot tretji pa Rumun. V teku na 400 m z preklami sta bila prvi in drugi Grka, tretji pa Jugoslovčan Fronberger. V teku na 200 m sta bila prvi in drugi Grka, tretji in četrti pa Jugoslovčani. V teku na 5000 m sta bila prvi in četrti Rumun, drugi in tretji pa Grka. V maratonu kopja sta bila prvi in tretji Grka, drugi Jugoslovčan Meznar, četrti pa Rumun. V skoku s palico, sta bila

Dolgi jesenski večeri

se bližajo,

dragi možiček!

Da nama ne boče dolgčas, si že sedaj preskrbiva za godbo in petje, pouk in zabavo! — Poglejva tja v prodajni paviljon

Radio Ljubljana

Mikloščeva cesta 5

in kupi mi lep radio-aparat kot sva ga zadnjič videla na velesejmu.

prvi in drugi Grka, tretji Bolgar, četrti Rumun. Pri trojnem skoku sta bila prvi in tretji Grka, drugi Rumun, četrti Bolgar. V strefi na 700 m je bil prvi Grk, drugi Jugoslovčan Buralović. Pri maratonskem teku je bil naslednji rezultat: Prvi in drugi sta bila Grka, tretji in četrti pa Jugoslovčani Sporn in Stepanović, ki je došel 10 minut kasneje za drugim Grkom. Peti je bil zopet Jugoslovčan. Pri vseh treh nastopih balkanskih atletskih društev so Grki dosegli 100 točk, Rumuni 41, Jugoslovani 35, Bolgari 16. Ob koncu današnje prireditve so bile razdeljene svetilne med velikimi ovacijami prisotnega občinstva.

Dunaj, 29. sept. (Tel. »Slov. Listu.«) Na sportnem igrišču Wacker sta bili danes dve prvotni redni prvenstveni tekmi. Presenetil je poraz bivšega prvaka Admire proti Herti, ki je zmagala z 4:2 (2:0). V Hütteldorfu sta igrala Hakoah: Nicholson neodločno 0:0.

Milan, 29. sept. (Tel. »Slov. Listu.«) WAC je premagal kombinirano moštvo »Ambrosiana« in »Milana« 3:0 (1:0). Bila je lepa igra pred 10.000 gledalci, ki so Dunajčane živahno pozdravljali.

Praga, 29. sept. (Tel. »Slov. Listu.«) Slavia: Rapid 8:2 (2:1). V zadnjih 15 minutah so bili 4 goli. Zmaga Slavije je popolnoma zaslužena. — Victoria Žitkov: Sparta (Kosir) 4:1 (2:1). — DC Praga: Sparta Kladno 3:1 (2:0).

Budimpešta, 29. sept. (Tel. »Slov. Listu.«) Hungaria Somoegy 6:1 (3:0). — Ferencvaros: Bozsasky 1:1 (1:1). — Ujpest: III 3:2 (2:1). — Kispest: Bastyá 0:0. — Nemzeti: Buda 1:0 (1:0).

Potres

Solija, 29. sept. AA. »Zora« poroča, da so včeraj v Plovdivu in njegovi okolici občutili dva potresna sunka, in sicer ob 2.10 in ob 2.30 zjutraj. Potres je spremljalo podzemsko bobnenje. Med prebivalstvom je nastala panika.

Donski kozaki in »rdeča noč«

Boljševiki magnati so določili, da se mora praznovati prvi avgust kot rdeči dan, kot dan od njih težko pričakovane svetovne revolucije. Dekretirali so nadalje, da prestane biti 1. majnik delavski praznik in da bo odslej delavski praznik 1. avgust. Kako malo uspeha so imeli boljševiki s tem svojim dekretom v Evropi, je znano. Manj znano pa je, da tudi v Rusiji niso imeli boljševiki s svojim poveljem sreče. Boljševiška »Pravda« pripoveduje, kako so donski kozaki praznovali in se pripravljali na »rdečo noč« pred 1. avgustom. Iz tega poročila se jasno vidi, kako silno je še zastal ruski kmet in čelo kozaki kmet, ki je bil vedno med vsemi kmeti najnaprednejši. Obenem se pa iz poročila vidi, kako mnenje ima ruski kmet o boljševikih, ki jih smatra za sposobne, da kar na lepem ubijajo ljudi. »Pravda« pravi, da so donski kozaki bili mnenja, da bodo v rdeči noči uprizorili boljševiki pravo klanje po kozakiških vaseh, da se še enkrat maščujejo nad kozaki, ki so se tako dolgo borili proti boljševikom. »Noč na 1. avgust bo rdeča noč«. Tako so govorili. Bo to barolomejska noč, ko bodo komunisti, komosolci (kom. naraščalniki) in Kitajci poklali vse kozakiško prebivalstvo. Na železniških postajah so že zbrali Kitajci, kitajskih najemnikov se namreč poslužujejo komunisti za najbolj ogabne zločince, da porušijo vse hiše, ki bodo zaznamovane s posebnimi znaki in človeško krvjo. Če se bo slišal iz kakšne hiše krik, potem bodo njeni prebivalci takoj poklani. Rdeča noč bo v znak usodnih treh »K« (komunisti, komosolci in Kitajci) in kozaka kri bo tekla v potokih. Vsi kozaki so bili prepričani, da bo tako in poskrili so svoje otroke v kleti, sami pa pričakovali s strahom usodno noč. Ta je minila seveda brez klanja. Ko so zvedeli boljševiki za strah kozakov, so poslali v vasi svoje agitatorje, da razložijo pomen rdečega dne. Toda kozaki sploh niso prišli blizu, ko so slišali, da se bo govorilo o rdečem dnevu. So imeli že dovolj strahu zaradi rdeče noči. Tako se je neslavno končal rdeči dan v kozakiških vaseh.

JOŠ. OLUP

Ljubljana - Stari trg 2 - Na vogalu

Trgovina z manufakturnim blagom — velika izbira oblek lastnega izdelka čeških in domačih tovarnih suknin in hlačevine. Velika zaloga klobukov, čepic in raznega perila — Moje geslo je:

Dobro blago **Nizke cene**
Priporočila svojih gostilno »pod Tračico«

Sedeli smo štirje modrijani na mestni klopi ob robu Kongresnega trga in klobuke smo imeli globoko potisnjene na čelo zaradi ljubečega solnca. Ko smo se pregreli, smo odšli od sponenika na koncu Vegove ulice. Tam smo godrnjali in modrovali in zabavljali na mestne očetje, ki revežem se neslane prežganke ne privoščijo, nato pa smo prišli obžalovati uboga Napoleona, ki mu ne privoščijo niti konja, da bi se nanj vsedel, niti sablje niti starega kanona in grenadirja z raven.

Nakrat nas je bilo pa pet. Kakor da ga je dal zemlja, se je pojavil med nami moč bolj majhne postave v visokih škornjih in v tesnih hlačah, preko čela pa mu je visel mogočen šop las. Ta mož se je meni nič tebi nič vtaknil v naše modrovanje, češ kaj nam ni prav.

Pripovedovali smo in zabavljali, mož je pa poslušal. Ko smo nehali, je pa dvignil tanko palčico in nam pokazal v kamen vlesane besede: ILIRIJA, VSTANI!

»Ali veste, vi možje, kaj je Ilirija? Ali razumete, kaj pravi vaš pesnik s temi besedami? Ali sploh veste, čegavi ste? Ali razumete, zakaj je dal vaš umetnik vklesati te besede v trdi kamen? Vaš pesnik vam kliče za slo le ILIRIJA, VSTANI!« vaš umetnik vam kleše v kamen in v srca ILIRIJA, VSTANI!« jaz, francoski cesar, sem podpisal, kar se je rodilo v dušah vaših najboljših tedanjih mož, vi pa hočete konje in grenadirje in kanone in prežganko! Tukaj berite, desetkrat in stokrat berite, da vas bo enkrat minila vaša konjska pamet — sacrebleu!»

ILIRIJA je zopet pokazal s tenko palčico na besede ILIRIJA, VSTANI! Potem je zamahnil proti nam — in zbudil sem se. Ob moji postelji je stala moja žena s kuhališče v roki. »Deset je že Vstanila!« Vstajal sem težko. Glava me je bolela, toda to sem pa le vedel, da so sanje imenitna iznajdba, če hoče komu brezpogojno povedati kakšno grobstvo.

Priporočam svoj prvotni krogiški atelje za gospode in dame, Jože Gregorin, Marmontova ulica 19 na Mirju.

Za človeka je včasih zelo nerodno, če sam ne vé prav, kaj je. Sediš v družbi in pritrjuješ na desno in levo, dokler te hudobci ne spravijo v zadrego in potisnejo v kot, da se moraš odločiti in jasno povedati, kdo si, kaj si in kako in zakaj. Rad bi kaj rekel — pa se zbojisti tistih zlobnih oči, ki te kar prebadajo. Hočeš biti klop, pa se zbojisti mrzle vode, in rad bi bil voda, pa se ustrašiš, da te bodo poparili s kropom. Mučni so taki položaji in zelo sitni in neprijetni.

Tudi jaz dolgo nisem vedel, čegav sem. Ko sem nosil še hlače na počepno — Nemci so rekli takim hlačam »Schnellfeuerhosen« — smo se podili otroci od obeh bregovih Save, ki je takrat delila Kranjce in Stajerce. Oni so na nas kričali: »Kranjce je prvi za bikom«, mi smo se pa zadržali nazaj: »Stajerce pa bik.« (Pri nas ne pravimo bk, ampak bik.) Tako smo zvedeli brez šole in brezovke, da smo mi »Kranjci«, drugi pa »Stajerci«. Rajnki oče so pa rekli, da smo vsi skupaj bikci. To nas pa ni prav nič motilo, da ne bi hodili v bratski slogi lomiti koroze in grebst krompirja na tuje njive in nikdar na naše. Tako smo se »Kranjci« in »Stajerci« že takrat ujedinili v znamenju lumparije.

Ko so nam knofe na hlačah prešli, smo morali v šolo, leto za letom. Najprej so nas kvarili doma, ker pa to še ni bilo zadosti, so nas nekaj poslali v Ljubljano. Tam smo se znašli »Kranjci« in »Stajerci« in »Korošci«. Spočetka smo se še kregali in pretepali med seboj kot nekdanj ob Savi, pozneje pa ne več, ker nas je ujedinil složen odpor proti profesorjem. Ti so bili naši skupni sovražniki in zatiranci. Samo eniga smo imeli radi in ta nam je enkrat povedal, da smo Slovenci. Povedal nam je pa to nekako plašno in skoraj na skrivaj, na uho. In ker nam je to povedal na skrivaj, smo mu vsi verjeli. Tako smo zvedeli, da nismo »Kranjci« in »Stajerci«, ampak Slovenci in da je naš jezik slovenski jezik.

Iz šole naj povem še to, da so nam pozneje, ko smo začeli že nositi trde ovčnike, učeni profesorji na vso moč dopovedovali, da moramo biti

in da tudi smo Avstrijci. Pa tudi to so nam povedali, da je bil Napoleon velik sovražnik Avstrije in avstrijskega cesarja in da je samo njegovo sovražstvo do Avstrije rodilo »Ilirijo«. Za »Ilirijo« se je navduševal samo neki Vodnik, ampak ta človek ni bil nič prida, tako da bi ga bili kmalu zaprli, kar je tudi zaslužil. Meni tisto o Avstriji ni bilo posebno všeč, Ilirija me je pa precej bodla, ker je bila Ilirija nekaj takega, zaradi česar je bil človek lahko še zaprt, kar mora biti nekaj prav imenitnega. V šoli so zapirali namreč samo najbolj žive fante, ki so za nas nekaj pomenili, ker so nas vse vodili. Tako smo srečno prijadrali od »Kranjcev« in »Stajercev« že do Ilirov.

Teh izkustev in spoznanj pa še ni bilo dovolj. V teku let smo zvedeli, da ni nismo samo Kranjci in Slovenci, ampak smo tudi Jugoslovani in Slovani. Kar vedno več nas je bilo, dokler nas ni bilo toliko, da nas je med svetovno vojno kar zmanjkalo. Ko je namreč močno italijansko vino slavilo nad menoj noč za nočjo svoje največje zmage, sem brai, da Kranjcev in Slovencev sploh ni več, ampak da smo samo še Jugoslaveni. To je trajala par let. Sedaj pa, ko se nagiblje moja življenska mera že k svojemu koncu, pa zopet izvem, da nisem več samo Jugoslovčan, ampak da moram biti zopet Slovenec in Jugoslovčan, če se nočem zameriti. Je res vrag, če človek nikdar ne more prav dognati, kaj je in čegav je. Enkrat sem sicer to poskušal dognati natanko in sem prišel do zalključka, da mi »Kranjci« in »Stajerci« nismo samo Slovenci, ampak da smo res tudi Jugoslovani in Slovani; če smo pa Slovani, smo Indogermanci in ljudje; če smo pa ljudje, smo tudi sesavci in živali — no, ko sem pa prišel do živali, sem se kar samega sebe ustrašil. Mi živali? Kaj pa če smo le take živali, ki slovenske kože ne preneso? Jaz res ne vem, čegav sem, ali sem Kranjec, ali Slovenec, ali Jugoslovčan, ali žival...

V soboto zvečer sem se precej pozno vlegel. V glavi se je kregalo vsevprek: vino, pivo, kava, čaj in žganje. Tak kreg pa rodi včasih čudne sanje. Meni se je sanjalo to-le:

Leto strahote 1793

Spisal Victor Hugo.

41

Marquis Lantenac je videl ta divji beg. Lastno-ročno je zabil z žebli kanone in se potem hladnokrvno počasi umaknil zadnji. »Ni nobenega dvoma, kmetje ne zdržijo. Treba, da pridejo Angleži.«

Zmaga je bila popolna. Gauvain se je obrnil k bataljonu »Rdeča kapa«. »Dvanajst vas je, pa ste vredni tisoč.« Pohvala poveljnika je v tistem času pomenila toliko ko častni križec.

Guéchamp je na Gauvainovo povelje presledoval begunce n jih veliko vjel zunaj trga. Kar ni utegnilo zbežati, se je predalo. Glavna ulica je bila posuta z mrtvci in ranjenimi. Semtertja se je kakšna skupina obupno branila, dokler je niso pobili ali pa je vrgla stran orožje in prosila za pardon.

Nek visok kmet, ki je kril svoje tovariše do zadnjega, dokler ni bil ranjen, je omahnil, opiraje se na steber. »Ti si hraber dečko,« mu je dejal Gauvain in mu ponudil roko. »Živel kralj!« je odgovoril kmet, zbral svoje zadnje moči, dvignil obe roki obenem, z eno ustrelil iz samokresa na Gauvaina, z drugo pa divje zamahnil po njem s sabljo.

To se je zgodilo v eni sekundi. Zdajci se je pojavil bliskovito možki na konju, ki je bil ravnokar prijahal v bojni metež, ne da bi ga bil kdo prej opazil. V istem hipu, ko je bil kmet dvignil samokres in sabljo, se je ta mož pogljal med njega in Gauvaina. Da se to ni zgodilo, bi bil Gauvain izgubljen. Konj je prestregel kroglo; v istem času je padel kmet, sablja pa je zadela sredi v obraz tujca. Tudi on je omahnil na zemljo, konj pa se je zgrudil mrtev.

Gauvain je pristopil.

»Kdo je ta mož?« je vprašal in mu pogledal v lice. Kri iz široke rane je ranjenca pokrila kakor rdeča maska — ni ga bilo moč spoznati. Njegovi lasje so bili sivi.

»Rešil mi je življenje,« je nadaljeval Gauvain.

»Ali ga kdo pozna?«

»Ravnokar je prijahal v trg,« je dejal nek vojak.

»Videl sem ga, kako je pridiral iz smeri Pontorsona.«

Tako se je pojavil štabni zdravnik z instrumenti,

da ranjenca preišče. »Nič hudega,« je dejal, »to bomo zašili in v osmih dneh bo mož dober. Lep udarec!«

Ranjenec je nosil pod suknjo trobojno šerpo, pištole in meč. Položili so ga na nosilnico in razdeli. Prinesli so korec sveže vode in zdravnik je izpral rano. Počasi se je pokazal obraz. Gauvain je z napeto pozornostjo gledal. »Ali ima pri sebi papirje?« je vprašal. Zdravnik je otipal žepe in privlekel iz enega listnico, ki jo je izročil poveljniku. Medtem je ranjenec, ki ga je bila sveža voda oživila, prišel k sebi.

Gauvain je preiskal listnico. Našel je štirikrat pregrnjeni list, ga razgrnil in čital:

»Odbor za javno blaginjo. Državljan Cimourdain...«

Gauvain je vzkliknil.

»Cimourdain!«

Ranjenec je široko odprl oči.

Gauvain je bil ves iz sebe.

»Cimourdain! Vi ste! Vdruživ ste mi rešili življenje!«

Cimourdain je pogledal Gauvainu v oči. Nepopisen žarek radosti je razsvetlil njegov krvaveči obraz.

Gauvain je padel pred njim na kolena.

»Moj učitelj!« je vzkliknil.

»Tvoj oče!« je dejal Cimourdain.

*

Gauvain in Cimourdain se dolgo let nista bila videla, toda njuni srca sta bili nerazdružljivo zvezani. Cimourdaina so položili v malo sobo rotovža; tam je imel čas premišljevali. Gauvain se je moral odstraniti, ker so ga zvale dolžnosti in skrbi zmagovalca. Cimourdaina je tresla med tem vročica od rane in od radosti obenem.

Bil je v dremavici. Ali je to mogoče? Ali so njegove sanje postale resnica? Cimourdain ni bil človek, ki bi verjel v nepričakovano srečo — zdaj se je uresničila. Zopet je našel Gauvaina. Zapustil ga je kot otroka in ga našel kot moža; velikega, junaškega in zmagovalca. Pred njim je stal zmagovalac za stvar ljudstva. Gauvain je bil opora revolucije v Vandeji — Cimourdain ga je bil podaril republiki. Bil je nje-

gov učitelj; kar se je svetilo na obrazu mladega junaka, ki je bil mogoče namenjen za pantheon republike, je bilo utelešenje njegovega, Cimourdainovega duha.

Cimourdain se je skrivnostno opajal s temi sanjami. Pred njegovimi očmi se je njegov učenec dvigal v nebotične višine. Se en tak uspeh kot današnji, pa bo zadostovala ena beseda Cimourdainova, da bo republika poverila Gauvainu celo armado. Že takrat je republika nezavestno hrepenela po vojskovodji. Ne po navadnem generalu, zakaj le-ta je samo poveljnik armadi, vojskovodja pa je vodja tudi v kraljestvu idej. In takega je bilo republiki treba.

Cimourdain je videl v dremavičnem snu, kako Gauvain podi po morju Angleže, kako kaznuje kralje severnih držav, kako v Pirenejah potiska nazaj Špance, kako koraka čez Alpe, da zaneti revolucijo v papeževem Rimu. V Cimourdainu sta živeli dve duši, mehka in mrka. Obe sta bili zadovoljni, kajti Gauvain ni bil samo velik, ampak se je zdel Cimourdainu tudi strašan. Cimourdain je mislil, koliko bo treba razrušiti, preden se bo mogla začeti stavba nove Francije in človeštva. Zdal ni časa, da bi človek bil mehak. Cimourdain je videl pred seboj svojega ljubljene učenca, kako je, odet v bleščečo svetlobo, razganjal mrak in z visoko povzdignjenim mečem razvijal prelestna krila pravice, razuma in napredka: angel, toda obenem rušilec.

Naenkrat, sredi sna, na višku goreče zanešenosti, je slišal skozi polpriprta vrata govorjenje v veliki sobani, kamor so nosili ranjence. Spoznal je Gauvainov glas. Vojaki so dejali:

»Gospod podpolkovnik, to je mož, ki je na vas streljal. Vlekel se je v neko klet. Našli smo ga — tu je.« In Cimourdain je slišal sledeči razgovor med Gauvainom in kmetom:

»Ti si ranjen?« — »Da, toda zadosti krepak, da me ustrelite.« — »Položite moža v postelj. Obvezajte ga, da ozdravi.« — »Jaz hočem umreti.« — »Živel boš. Ti si me hotel ubiti v imenu kralja. Jaz te pomiloščujem v imenu republike.«

Senca je preletela čelo Cimourdaina. Zdelo se je, kakor da se je mahoma prebudil in v mrki razočaranosti je zamrmral:

»Pomiloščenjel«

Ruski emigranti bi hoteli svojo državo

Po dolgem trudu se je posrečilo Društvu narodov, da se je sovjetska vlada obvezala, da ne bo preganjala ruskih emigrantov, če bi se ti vrnili nazaj v Rusijo. Emigrantom je bila tako pot v Rusijo odprta in pri Društvu narodov so se že nadejali, da bo težko vprašanje ruskih emigrantov re-

šeno. Te nade pa so se izjalovile, ker se emigranti niso hoteli vrniti v Rusijo, ker sovjetskim obljubam niso verjeli. In ne brez vzroka. Tako je ostalo rusko emigrantsko vprašanje nerešeno. V zadnjem času pa je predlagal ruski emigrantski list »Vozroženie« novo rešitev, ki je naravnost značilna vsled svoje neresnosti. List namreč predlaga Društvu narodov, da se naj ustanovi na mejah Rusije nova država ruskih emigrantov. Ta država bo šela

več prebivalcev, kakor pa jih ima marsikatera država, ki je članica Društva narodov. Če se ustanovi ta država v južni Rusiji, ali v Sibiriji, je emigrantom čisto vseeno. Seveda bo njih država tudi vzor urejene države in zato ne bodo emigranti krivi, če bi bila njih država privlačna tudi za prebivalce sovjetske Rusije. — Toda zamenkrat se za načrt emigrantske države nihče še ne menil in zato bo ta privlačna le še za emigrante in sanjače.

SPECIALIST.

Na črni tabli monakovske univerze je bila leta 1922, med prvimi objavami dijaškega urada dela naslednja: »Iščemo akademika za dnevno dve uri snajenja perzijskih preprog.« Naslednjega dne je bila objava še tam, toda nekdo je pripisal v oklepajih (Orientalisti imajo prednost!)

Inserirajte v »Slovenskem Listu«!

Špecerilsko in kolonijalno blago, umetna gnojila, cement itd. itd.

dobavlja

Gospodarska zveza v Ljubljani

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKÉ ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

KUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
RISTARJEVA ULICA 6
H. NADSTROPJE

Dokazano je

da more perilo pravilno očisti le milo. Edino to brez škode odstranjuje umazanijo iz tkanin. Cenjene gospodinje, imejte to dejstvo vedno pred očmi ter perite samo s pravim terpeninom.

miлом „GAZELA“

RAZPRODAJAH

se dobi vsakovrstno manufakturno blago samo pri
TRPIN, Maribor, Glavni trg št. 17

Pupilarno varni zavod, najbolj varna naložba!

Oblastna hranilnica mariborske oblasti

Centrala: Maribor, Trg Svobode št. 3, tel. 281.
Poštna hranilnica 12.363.

Podružnica: Celje, Cankarjeva št. 11, nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica. Tel. št. 93. Pošt. hran. 10.727.

Sprejema vloge - najugodnejše obrestovanje. Dovoljuje vsakovrstna posojila - najugodnejši pogoji. - Za varnost jamči Mariborska oblast z vso svojo davčno močjo in premoženjem.

Dvokolesa

najbolj svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od priprostega do najfinjšega in igračni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev naj-novejših modelov, deli in pneumatika. Ceniki franko. Prodaja na obroke. »Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

LJUDSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA
V ŠKOFJI LOKI naznanja, da je v nedeljo, dne 29. septembra 1929 v Gospodu zaspal gospod

Franc Rupar

posestnik in kovaški mojster v Škofji Loki

star 62 let. Bil je vseh 26 let, odkar obstoji ta zadruga, zvest član njenega načelstva.

Pogreb s sv. mašami bo v torek, dne 1. oktobra ob sedmih v Škofji Loki.

NACELSTVO.

Zvonarna in železovarna, St. Vid n. Ljubljano

Solidna posrežba! Zahtevajte ponudbe!

Zvonovi za cerkve, podružnice in kapele iz najmanjše provornosti bronovine, v akordnem skladu in v vseh velikostih. Odlikujejo se izredno po lepem, čistim in močnem ter daleč dosežem glasu. Mnogobrojna priznanja preč. župnih uradov na razpolago.

Kovinarstvo!

Ulitvanje odlitkov po vzorcu, modelu ali načrtu iz litega železa bakra, fosforne in strojne kompozicije, rdeče litine, aluminija, cinka, svineca in drugih kovin, surove litne ali po celji obdelane. Odlitki za ležaje (ležajne šalice, osovine) parne stroje, vago, vagonete, polnojemenske brigane, žage, peči, štedilnike, sporninske plošče, telovadno orodje, vodovode, avtomobile, za vse industrijske ter obrtne svrhe v najboljši znanjenci kvaleteti.

Konkurenčne cene! Hitra in točna postrežba.

Makulaturni

časopisni papir se dobi po
Din 3.— za kg v JUGOSLOVANSKI TISKARNI, II. nad.

A. Verbajš d. z. Ljubljana

Gospodarska cesta št. 13 (Kolizej)

Tovarniška zaloga vsega elektroinst. materiala in strojev. — Radioparatorov in njih sestavnih delov. — Medicinski aparati I. t. d. — Izvaja vsakovrstne instalacije pod vodstvom strokovnega inženjera.

Načrti in proračuni na zahtevo! Cene priznane najnižje!

Prodajna kraški marmori

za grobnice, vrata za garaže, vrvi, žičnate in kornije. F. Cvek, Kamnik.

Priporočamo

zobozdravnik

M. U. dr. Rado Štiglič

Specialista za bolezni v ustih in na zobeh, ki sprejema v Ljubljani, Tavčarjeva 4, od 8—1130 in 230—530.

Violine

strune in vse glasbene potrebščine kupite

najceneje

in najslednejše pri

MINKI MCDIC

Ljubljana - Kopitarjeva 1 (naspr. Jugosl. tiskarne). Zahtevajte naš novi katalog!

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

priporoča

Praktični sadjar. Zbirka najvažnejših naukov, pojasnjena s 24 barvanimi prilagami in 92 slikami v besedilu. Spisal M. Humeč. Vez. 80 Din.

Sadno vino ali sadjevee. Navod, kako ga izdelujemo in kako z njim ravnajmo, da dobimo okusno in stanovitno pijačo. Po lastnih izkušnjah priredil in z 42 podobami pojasnil M. Humeč. 10 Din.

Sadje v gospodinjstvu. Kratak navod o ravnanju s sadjem, o domači sadni uporabi in o konzerviranju sadja in zelenjadi. Priredil M. Humeč. 24 Din.

Slovenska kuharica. Velika izdaja, ki ima 668 strani in 2508 receptov, 193 slik v naravnih barvah in veliko slik med besedilom. 7 izpopolnjena in pomnožena izdaja. V celo platno vezana 160 Din.

Sirarstvo. Spisal Anton Pevec, državni mlekarški inštruktor. 60 Din, vez. 70 Din.

Gospodinjstvo. Navodila za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila. Sestavila S. M. Lidvina Purgaj. 40 Din, vez. 60 Din.

Pridobivajte novih naročnikov!